

Bevarandeplan för Natura 2000-område Klintaskogen

SE 0430158

pSCI beslutat av Regeringen 2003-11.

SCI fastställt av EU-kommissionen 2004-12.

Bevarandeplan kungjord av Länsstyrelsen i Skåne län 2005-12-16.

Kommun : Höör
Läge : 8 km SSV Höör
Markägare : Naturvårdsverket
Areal : 14,5 hektar

Klintaskogen är förutom ett Natura 2000-område också ett område;

- av riksintresse för naturvården (en liten del, pga geologin)
- i dåvarande Malmöhus läns Naturvårdsprogram 1996
- som är ett befintligt naturreservat

Vad betyder Natura 2000?

Natura 2000-områdena ska bidra till att skyddsvärda naturtyper och arter får ett långsiktigt bevarande. Att en mark brukas på ett lämpligt sätt är i många fall en förutsättning för att skyddsvärda naturtyper och arter ska kunna bevaras.

Bevarandeplanen ska peka ut naturvärdena för ett område och beskriva vad som krävs för att värdena långsiktigt ska finnas kvar.

Naturtyper enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök 2002.

Tabell 1. Klintaskogens naturtyper med arealer 2002.

Naturtyp	Areal (ha)
Bokskog av örtrik typ (9130)	8,0
Ek-avenbokskog av buskstärnblomma-typ (9160)	3,7
* Alluviala lövskogar, som tidvis är översvämmade (91E0)	2,0
Totala arealen naturtyper:	13,7
* prioriterad naturtyp enligt Natura 2000	

Bevarandesyfte och bevarandemål

Det övergripande bevarandesyftet är att upprätthålla ovan nämnda naturtyper i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

För Klintaskogen innebär detta följande bevarandemål:

Areal

- Arealerna av respektive naturtyp skall utgöra minst 6-8 respektive 3-4 hektar för örtrik bokskog (9130) och ek-avenbokskog (9160).
- Arealen alluviala lövskogar skall vara minst 1,8-2,0 hektar.

Struktur och funktion

- Äldre träd skall sparas och kontinuiteten av gamla träd skall säkerställas genom att eftersträva en naturlig åldersstruktur inom områdets bok- och ekskogar.
- Andelen död ved såsom högstubbar och lågor skall bevaras och utvecklas, för att kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av för naturtyperna typiska arter.

Typiska arter

- Den långsiktiga existensen av bok- och ekskogarna, med sina utpräglade vårfloror och sommaraspekter, skall säkras.
- Partierna med ask skall få utvecklas fritt, så att artrikedomen och arttätheten bevaras.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning

Områdesbeskrivning

Klintaskogen är belägen vid Östra Ringsjöns västra strand. Området består av skog, dels på före detta slättermark, dels på sjösänkingsmark. Största området täcks av högvuxen grovstammig bokskog. Det finns också ytor med relativt ung ekskog. Nära sjön har en smal askskog med ett artrikt buskskikt etablerats på sjösänkingsmark.

Det aktuella området utgjorde en del av Klinta bys inägor. Jordmänen är en bördig moränlera. Området genomgick storskifte 1821 och laga skifte 1849. Vid denna tid användes markerna som slätterängar. Beskrivningen i akten till laga skiftet är mycket kortfattad: "En trackt". Marken övergick så småningom i kyrkans ägo och skogsbruk inleddes. Gamla ekonomiska kartan (1917) anger lövskog med små partier barrskog.

I söder finns rester av ett stenbrott, där man bröt röd och vit sandsten (som användes till byggnader) mellan 1899-1910. Udden som finns kvar är troligen resterna av en pir, där sandstenen lastades på prämar som sedan roddes till Fogdarp, där stenen fördes vidare med järnväg. Strandklinten NV udden är av stort geovetenskapligt intresse, då det är den naturliga skärning där man bäst kan se det siluriska Öveds-Ramsåsalagret.

Naturtyper

Den dominerande naturtypen är bokskog av örtrik typ (9130). Större delen är utan buskskikt, men det finns fläckvisa bestånd av fläder, ask, avenbok, skogslönn, alm, lind och enstaka yngre bokar. Gulplister är vanligast i det glesa fältskiktet. Finns bitvis gott om skogsbingel och enstaka fläckar med ekbräken, ramslök och vitskråp. Våraspekten är inte undersökt. Vid en inventering 2001 under dåliga inventeringsförhållanden hittades sex arter vedlevande skalbaggar, däribland en rödlistad (se bilaga 3).

Ekskogen (9160) domineras helt av ek, med enstaka björkar. Bitvis tät buskskit med hassel, fläder och hägg. Lind i de öppnare delarna. Fältskiktet liknar det hos lågörtbokskog: skogsbingel, gulplister, lundslök och lundarv, med enstaka stinksyska och lundkardborre.

De alluviala lövskogarna vid sjön (91E0) domineras av ask. Det finns också alm, bok och enstaka lindar och alar. Mycket artrikt buskskikt: alm, skogstry, skogslönn, fläder, hassel, avenbok, benved och olvon. Skogsbingel dominerar helt på marken, men några fuktstråk hyser vitskråp.

Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus

Ett nära samarbete mellan berörda myndigheter och den som äger eller brukar en mark är en av de viktigaste förutsättningarna för att ett områdes värdefulla livsmiljöer och arter ska finnas kvar.

Den skogliga kontinuiteten och en varierad åldersstruktur på skogen är en förutsättning för förekomsten av höga naturvärden i bok- och ekskogarna. Olika strukturer och substrat, såsom död ved och träd i olika nedbrytningsstadier, är betydelsefulla för en hög biologisk mångfald med ett antal sällsynta och hotade arter. En förutsättning för att uppnå en långsiktigt, gynnsam bevarandestatus är en obruten kontinuitet av äldre träd och död ved. I naturtyper med gynnsam bevarandestatus ska de för naturtypen typiska arterna förekomma i långsiktigt, livskraftiga populationer.

Ytterligare information om naturtyper i tabell 1 kan hämtas från Naturvårdsverkets art- och biotopvägledning under rubrikerna "Förutsättningar för gynnsam bevarandestatus" och "Ekologiska krav". Se Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Risk för skada

De största riskerna för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

- avverkning av träd och bortplockning av död ved
- övergödning eller annan förorening av grund- och ytvatten
- förändring av hydrologin i eller utanför området
- gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring i angränsande områden

Klintaskogen har en lång kontinuitet som lövbärande mark, vilket har skapat goda förutsättningar för en hög biologisk mångfald med höga naturvärden. Naturvärdena i naturskogsliknande ädellövskogar är oftast knutna till äldre träd och död ved. Deras överlevnad i livskraftiga populationer kräver en skoglig kontinuitet och varierad åldersstruktur på skogen. Förhållanden i naturliga lövskogar är dynamiska och som regel är dessa skogar bitvis öppnare och ljusare än konventionellt skötta, likåldriga skogar. Många av de karaktäristiska organismerna har krav på en ljusare och varmare miljö för att kunna överleva i livskraftiga populationer, än vad en slutna skog kan ge. Därmed kan delar av skogarna kräva återkommande röjningar för att behålla sina naturvärden.

Konventionellt skogsbruk innebär i sig slutavverkningar som leder till ständigt återkommande fragmenteringar av värdefulla naturtyper. Förhållandena i de resterande ytorna kan förändras så dramatiskt att förutsättningarna för ett gynnsamt bevarande av de karaktäristiska arterna försvinner. Långtgående fragmentering av naturtyper leder till små, isolerade populationer av hotade och sällsynta arter, som löper större risk för utdöende och har minskade möjligheter till återkolonisation. Redan idag är denna skog relativt isolerad (men skogarterna kan ha ett visst genetiskt utbyte med de äldre träden i den nyligen röjda hagmarken öster om Klinta gård). Hela området påverkas även av en ständig tillförsel av näringsämnen från det omgivande jordbruket och genom det atmosfäriska kvävenedfallet.

Ytterligare information om naturtyper i tabell 1 kan hämtas från Naturvårdsverkets art- och biotopvägledning under rubriken ”Hotbild”. Se Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Bedömning av bevarandestatus

Vid fältbesök konstaterades bevarandestatusen för området naturtyper (se tabell 2).

Tabell 2. Bevarandestatus 2002 för områdets naturtyper.

Naturtyp	Bevarandestatus
Boskog av örtrik typ (9130)	God
Ek-avenboskog av buskstärnblomma-typ (9160)	God
* Alluviala lövskogar, som tidvis är översvämmade (91E0)	God
* prioriterad naturtyp enligt Natura 2000	

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27-29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Markägare har rätt till ersättning om tillstånd inte kan ges och Natura 2000 innebär avsevärda begränsningar i pågående markanvändning inom den berörda delen av fastigheten. Mer information finns i Naturvårdsverkets broschyr ”Natura 2000 Värdefull natur i Sverige” och på Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Skydd

Omgivande marker skall skyddas mot exploatering, grundvattensänkande åtgärder mm med stöd av gällande lagstiftning (plan- och bygglagen, miljöbalken med flera lagar).

Bevarandeåtgärder

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken. Om skötseln av ett Natura 2000-område orsakar merkostnader för en markägare eller arrendator kan ersättning fås, till exempel miljöersättning för betesmarker. Markägaren kan även skriva skötselavtal med Länsstyrelsen. Mer information om regler, ansvar och ersättningar i samband med Natura 2000 finns i Naturvårdsverkets broschyr ”Natura 2000 Värdefull natur i Sverige” och på Naturvårdsverkets webbplats www.naturvardsverket.se.

Restaureringsåtgärder

Alla granar i skogen bör tas bort.

Löpande skötsel

- Boskogarna i Klinta bör lämnas för fri utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, dvs. ingen avverkning av äldre träd, gallring eller bortstädning av död ved får förekomma. Självföryngring skall tillvaratas.

- De partier med bok och ek som inte är flerskiktade får skötas med naturvårdsinriktad skogskötsel, där försiktiga röjningar, gallringar och plockhuggningar skapar en relativt öppen, flerskiktad lövskog. Ingen avverkning av äldre träd, döda träd eller bortstädning av död ved får förekomma. Målet är att återskapa en olikåldring, flerskiktad skog med varierad artsammansättning och goda förutsättningar för självföryngring, som förhoppningsvis ska kunna lämnas till fri utveckling.
- De unga askdominerade skogspartierna skall, så långt det är möjligt, lämnas för fri utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, dvs. ingen avverkning av äldre träd, gallring eller bortstädning av död ved får förekomma.
- Alla främmande trädslag (inklusive gran) i området skall röjas bort.
- All röjning, gallring osv. skall ske med stor försiktighet så att den känsliga lundfloran inte tar skada.

Viktigt att tänka på

Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsvårdstyrelsen kontaktas.

Uppföljning

1. Kontroll av naturtypernas areal, struktur och funktion och typiska arter vart 5-6 år.
2. Sammanställning och utvärdering av skydd och meddelade tillstånd.

Övrigt

Bevarandeplanen gäller tills vidare. Bevarandeplanen kommer att revideras om ny kunskap ger anledning till det.

Referenser

- Blomberg P. 2000. Skyddsvärda trädmiljöer i Skåne för bevarandet av den biologiska mångfalden. Naturskyddsföreningen i Skånes. Copy Quick i Malmö AB.
- Gärdenfors U. (ed.) 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Löfroth M. (ed.) 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket. Naturvårdverket förlag.
- Naturvårdsplan i Skåne, del Malmöhus län. 1996. Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Nordiska Ministerrådet 1994. Vegetationstyper i Norden. (ed. Lars Pålsson).
TemaNord 1994:665. Nordiska Ministerrådets sekretariat.

Bilagor

1. Rödlistade arter
2. Karta med naturtyper enligt Natura 2000

Upprättad av Länsstyrelsen i Skåne län

Planförfattare: Anders Johansson

Senast reviderad av Ken Lundborg den 12 december 2005

Bilaga 1 Rödlistade arter

	Hotkategori	Namn	Vetenskapligt namn
Boskog (9110; 9130)			
- Lavar	NT	bokvårtlav	<i>Pyrenula nitida</i>
	NT	orangepudrad klotterlav	<i>Opegrapha ochrocheila</i>
	VU	stiftklotterlav	<i>Opegrapha vermicellifera</i>

VU Särbar

NT Missgynnad

Källa: Andreas Malmqvist, Naturcentrum AB 2003-05-21

2005-07-14 Anders Johansson

